

Beste leden en relaties,

Als deze nieuwsbrief bij jullie door de digitale brievenbus valt is het al weer bijna 1 april. Vroeger werden op die dag de kinderen door de volwassenen vaak voor de gek gehouden. Veel voorkomende opdrachten door volwassenen aan kinderen gegeven waren: *een housteren ketting haalen, tòtskeszaot zuken, rechte spekhaaken aan de buurvrouw gaon vraogen, dreug waoter haalen of 't plintelirke in de schop gaon zuken.*

Ook kinderen onderling probeerden elkaar voor de gek te houden met: *"Je schoen is los!"* Als het andere kind dan naar zijn schoenen kijkt, roept het eerste kind triomfantelijk: *"Kikvors, aprilzot toe maoi toe!"*. Andere opmerkingen van gelijke strekking zijn: *De wend loopt uit oew ketting, d'r zit 'n spin op oewe mouw, d'r vliecht 'n koei door de lucht.*

In deze nieuwsbrief zullen wij onze lezers niet voor de gek houden, maar proberen we wel om ze te verrassen met bij elkaar verzamelde heemkundige wetenswaardigheden en de nodige nieuwtjes en feiten op erfgoedgebied

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

Mutaties HWR Bestuur

Tijdens onze geslaagde jaarvergadering op 11 februari 2025 is door de HWR-leden, conform onze statuten, middels bestuursverkiezingen een gewijzigd bestuur gekozen.

Dit nieuwe bestuur heeft op 10 maart haar eerste vergadering gehouden en daar zijn de diverse taken onderling verdeeld.

De samenstelling van het nieuwe bestuur ziet er als volgt uit:

• Gerrit van de Wouw	voorzitter
• Marcel Vosters	secretaris
• Elly Lavrijsen	penningmeester
• Wil Gijbels	lid
• Hans Loonen	lid

Nu ook avondopenstelling HWR

De Heemkunde Werkgroep Reusel breidt de inloopochtend uit met een mogelijkheid tot het inwinnen van informatie op de maandagavond.

Vragen van allerlei aard zijn ons de laatste jaren voorgelegd en bijna altijd hebben wij de antwoorden voor de vragensteller of weten we waar we dat antwoord kunnen vinden tot tevredenheid van onze "klanten".

Probeer het maar eens en vraag maar raak!

Vanaf 14 april kun je elke maandagavond in onze Heemkamer in MFA de Kei terecht van 19.00 tot

20.30 uur, met uitzondering van feestdagen.
Iedereen is van harte welkom voor het verkrijgen van informatie, voor hulp bij genealogie of om lid te worden.

Uit het HWR archief

Testament Dirck Rademaekers

[16 mei 1720]

Schepenbank Bladel inv 40 folio 120-121

Een testament uit 1720.

In den Name ons Heren Amen

Bij dese openbaere instrumente van testamente doen cond en kennelijck dat wij scheepenen naergenoemt sijn gecompareert bij en ten huijse van Dirck Racijsmaeckers siek naer den lichaeme ende Elisabeth Antonis gesont gaende en staende beijde hun verstant off vijff sinnen volcomentlijck gebruijkende de welke te kennen gevende dat er niet seeckerder en is dan de dootd en nietonseckerder als de uere wanneer, willende daer omme uijt desen werelt niet scheijden voor en alles van hunne tijdelijcke goederen te hebben gedisponeert en hunne siele inde genadige protectie Jesu Christij bevoalen te hebben, en hunne lichaeme de behoerlijcke aerde, voornoemden coomen tot hunne tijdelijcke goederen gunnen sij malcanderen den langst levende de eene den andere als erfgenaem universeel, dat naer den

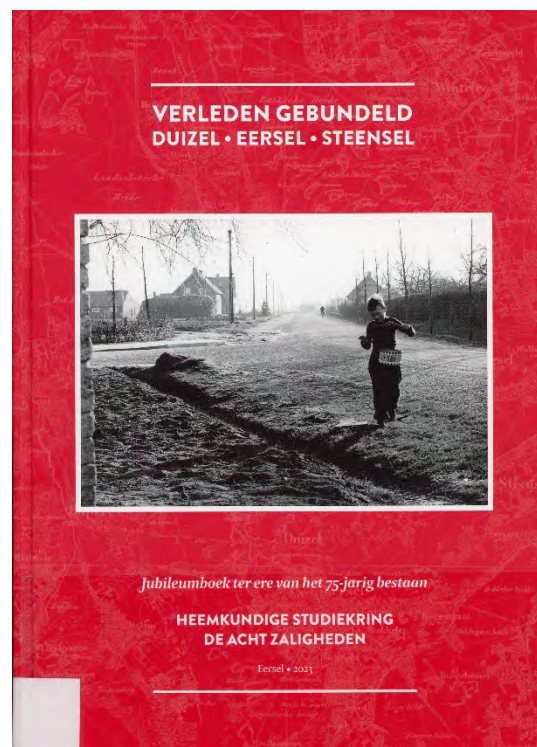
doodt van hun beijde de naerlaeten goederen als haeven schaeren actien en crediten gelt gemunt en ongemunt niets uijtgesondert sullen desolveeren en genooten werden bij hunne naerkinderen; willende en begeerende dat de voorkinderen daer van niet connen off vermoogen te profiteeren uijt redenen de selve voor kinderen hun contingent genochsaem voor deesen hebben genooten des niet tegestaende gunnen sij testateuren aen dito voor kinderen een overbloeden en daer mede uijtmaeckende ider mer eenen gouden Peeter doende negenthien stuijvers verclaerende de testateuren dese hunne leste en uijterste willen te weesen en versoecke dat dese bij een ider sal naergecoomen en geobserveert werden mede effect sorteeren gelijk tsament eenigsins requireeren, aldus gedaen en gepasseert voor en te overstaen van Hend: Kerckhofs ende Jan van der Loock Scheepenen in Reusel desen 16e maij 1720.

Uit de bibliotheek van de HWR

Verleden gebundeld. Duizel-Eersel-Steensel.

Jubileumboek ter ere van het 75-jarig bestaan Heemkundige studiekring De Acht Zaligheden.
Auteur: Toon Schellens (eindred.).

De ondertitel geeft aan dat het een uitgave is ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de "Heemkundige Studiekring De Acht Zaligheden" te Eersel.

De bijdragen zijn van individuele auteurs, er is wel een soort van thematiek te ontdekken in het totaal van de bijdragen, hoewel dat in de inleiding niet expliciet vermeld wordt.

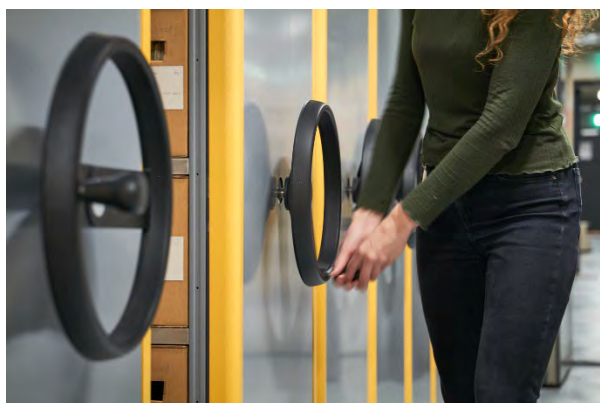
Het eerste deel omvat een variatie aan bijdragen, van de postbezorging via de mobiliteit via tram en auto's tot de Spaanse griep.

Deel 2 geeft een beeld van de monumentale bouwwerk(jes) op de markt in Eersel, deel 3 vervolgens biedt een perspectief op de omgeving. Deel 4 heeft een duidelijk thema: De soms moeizame groei en bloei van de protestantse kerk in Eersel en Hoogeloon; een logisch vervolg daarop is deel 5 dat de begraafplaatsen als onderwerp heeft.

Duidelijk is dat hiermee niet gepretendeerd wordt een historische beschrijving te geven van het wel en wee van Eersel en haar kerkdorpen. Maar het schetst wel een beeld van een gemeenschap met haar vele facetten, gekleurd door de tijd.

RHCe – Kwaliteitsmonitor dienstverlening

Eind 2024 is er door de KVAN (Koninklijke Vereniging Archivistiek Nederland) een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de dienstverlening van archiefdiensten in ons land. Het gros van deze deelnemers bezoekt het RHCe omdat ze uit interesse bezig zijn met de informatie uit archieven. Zo houden veel bezoekers zich bezig met stamboom- en familieonderzoek en/of historisch onderzoek.

De RHCe-website wordt met een 7,5 gewaardeerd. Een mooi cijfer, maar er zijn toch nog wel wat wensen om de website te

verbeteren. Er wordt door het RHCe gekeken of daar verbeteringen in kunnen worden doorgevoerd. De bezoekers zien dat er de afgelopen jaren al veel verbeterd is aan de website en dat het aantal scans ook in rap tempo groeit (vooral dankzij de inspanningen van de vrijwilligers). De aanvraagservice voor scans wordt gewaardeerd. Deze dienst, die overigens niet bij alle bezoekers even bekend is, krijgt een 9,5.

Er is veel waardering voor de medewerkers in de studiezaal. Hun vriendelijkheid, deskundigheid en dienstverlening krijgt een dikke 8,5. Over de ruimte waarin de bezoekers worden ontvangen heeft men nog wel enkele opmerkingen; zo zou men beter licht op prijs stellen, net als een stilleruimte en ruimere openingstijden.

Update zoekmachine Rijksarchief in België

Voor de eerste keer sinds augustus 2023 heeft de zoekmachine met genealogische bronnen van het Rijksarchief in België een update gekregen. Naast tienduizenden correcties en aanvullingen zijn ongeveer 3 miljoen nieuwe pagina's beschikbaar.

Het gaat concreet om 21.535 beschrijvingen van parochieregisters die gecorrigeerd of nieuw

toegevoegd werden (vooral correcties). Voor de burgerlijke stand werden 44.106 beschrijvingen verbeterd of toegevoegd (vooral nieuwe toevoegingen).

Bij de ongeveer 3 miljoen nieuwe pagina's aan genealogische bronnen (95% burgerlijke stand) die door deze update raadpleegbaar zijn geworden, zijn onder meer de eerste registers met huwelijken en overlijdens tot 1950 terug te vinden.

Start hier je opzoeken in AGATHA, de zoekwebsite van het Rijksarchief:

<https://agatha.arch.be/search/genealogie/>

Overigens AGATHA staat voor: Archivalisch - Genealogisch - Analytisch - Thematisch - Historisch - Academisch.

Zoeken naar Brabantse religieuze gebouwen

Erfgoed Brabant is al een tijdje bezig met het aanleggen van de termenlijst 'Brabantse gebouwen'. In deze lijst worden alle kerken, kloosters en kapellen in Noord-Brabant vastgelegd met als doel om erfgoedinformatie beter te verbinden. De gebouwen in Oirschot en de Beerzen zijn nu opgenomen in de Brabantse Gebouwen termenlijst.

Heemkundekring "De Heerlijkheid" Oirschot telt 6 kloosters, 6 kerken, 12 kapellen en 2 kerktorens. Heemkundekring Den Beerschen Aard omvat 8 kerken, 4 kapellen en 3 kerktorens.

Bas Hehemann en Kees van der Heijden van de beide heemkundekringen met hun certificaat.

Samen met beide heemkundekringen heeft Erfgoed Brabant alle gebouwen zorgvuldig gecontroleerd en gepubliceerd. Hun inzet bij het aanvullen en verbeteren van de termenlijst is van onschatbare waarde. Als blijk van waardering hebben zij daarom een Certificaat van Erkenning ontvangen.

Hoeveel kloosters zijn er in Brabant te vinden? In welke plaatsen staan ze? Welke architecten hebben ze ontworpen? Welke kloosterordes waren er gevestigd? Beantwoord deze vragen via deze website van Erfgoed Brabant:

<https://www.brabantserfgoed.nl/religieuze-gebouwen>

Museum De Dorpsdokter – Hilvarenbeek

Museum de Dorpsdokter biedt een unieke reis door 200 jaar gezondheidszorg. Bewonder bijzondere medische instrumenten en luister naar de boeiende verhalen erachter.

Voor iedereen met interesse in de gezondheidszorg of in erfgoed daarvan is het museum een must. Gelegen naast de beltmolen, in Hilvarenbeek toont het een unieke collectie instrumenten zoals ze in de voorbije twee eeuwen werden gebruikt door de dorpsdokter/huisarts, tandarts, vroedvrouw en fysiotherapeut.

Ze hebben allemaal een eigen verhaal, waar de vrijwilligers enthousiast over kunnen vertellen. De verzameling omvat ook een aantal topstukken.

Je komt langs verschillende afdelingen die zich allemaal bezighielden met 'primaire gezondheidszorg'. Zo kom je in een ouderwets 'gezellige' apothekerswinkel, je herkent mogelijk in de 19e-eeuwse oefenapparaten op de fysiotherapieafdeling het begin van het fitnessstijlperk en je ziet er vitrinekasten vol met boren, zagen, klemmen en zelfs bloedzuigers.

Met de museumweek (1-7 april) opent Museum de Dorpsdokter officieel het seizoen. Losse gasten krijgen 50% korting. Er is momenteel een speciale zomerpresentatie te bezichtigen over heiligen die konden genezen en ex voto's. Dat waren voorwerpen die geofferd werden aan heiligen als een gebed was verhoord. De ex voto op de afbeelding is geofferd door iemand die iets met zijn ogen had.

Kijk voor de juiste openingstijden even op www.museumdedorpsdokter.nl

Hoe ontstond de fiets en hoe droeg die bij aan de emancipatie van de vrouw?

Wist je dat er in Nederland meer fietsen zijn dan mensen? De tweewieler is niet meer weg te denken uit ons leven. De fiets staat symbool voor duurzaamheid, mobiliteit en ontspanning en droeg zelfs bij aan de emancipatie van de vrouw. Hoe komt dat?

De eerste fiets met trappers verschijnt rond 1860 en wordt gemaakt door Ernest Michaux. Omdat men zich steeds sneller wil voortbewegen, maakt Michaux het voorwiel groter. Met elke omwenteling van de trappers leg je zo meer afstand af, waardoor hogere snelheden mogelijk zijn. Eerst maakt men de fiets van hout, maar later van ijzer. Vooral rijke burgers rijden op deze eerste trapfietsen. Hoewel het apparaat een groot succes is, kleven er ook een paar nadelen aan. Zo weegt het metalen frame maar liefst 50 kilo. Rijden op de fiets is daardoor geen pretje: door de harde wielen voel je elke hobbel in de weg. De fiets krijgt dan ook de bijnaam 'boneshaker' (bottenschudder).

Vélocipède van Michaux.

Rond 1870 is er vraag naar snellere fietsen, waardoor fabrikanten met steeds grotere voorwielen komen. Hoewel de fiets hard gaat, is hij allesbehalve praktisch. Door het hoge zadel is hulp van anderen of een krukje nodig bij het opstappen. Voor vrouwen, voor wie het in die tijd ongepast is om een broek te dragen, is het vervoersmiddel onbruikbaar. Het apparaat is

moeilijk te besturen en er komen regelmatig valpartijen voor.

In 1890 verschijnt er een veiliger alternatief voor de fiets met het grote voorwiel: de zogenoemde *safety bicycle*, waarbij beide wielen even groot zijn. Het ontwerp vormt de basis voor de fiets zoals we die vandaag de dag kennen. Het rijwiel heeft voor het eerst pedalen op een trapas die het achterwiel aandrijven met een ketting.

Vrouwen met fietsen in Australië, ca. 1900.

De *safety bicycle* is de eerste fiets waar vrouwen met hun lange, zware rokken en jurken op kunnen rijden. "De fiets heeft meer betekend voor de emancipatie van de vrouw dan al het andere op de wereld", zegt de Amerikaanse feminist Susan B. Anthony in 1900. Ze noemt het rijwiel de *freedom machine*.

Aan het eind van de negentiende eeuw ontketenen fietsende vrouwen een ware revolutie. Rijke dames worden in die tijd geacht netjes, zwak en afhankelijk te zijn. Lagen met zware rokken, onderkleding en hoge hakken maken het bewegen moeilijk. De welgestelde vrouwen komen weinig buiten; ze werken en studeren niet. Maar tegen het eind van negentiende eeuw komen steeds meer vrouwen in opstand. De opkomst van de fiets, die zich tegelijkertijd voltrekt, maakt deze beweging zichtbaar. Vrouwen gaan en staan waar ze willen, zonder dat ze daar hulp bij nodig hebben.

Weten waarom juist Nederlanders zoveel fietsen? Lees en bekijk dan het hele verhaal op NPO Kennis:

<https://npokennis.nl/longread/7801/waarom-fietsen-we-in-nederland-zo-veel>

Bron: *Maand van de Geschiedenis*

NGV Presentatie: Over werken aan, vastleggen, bewaren en publiceren van je familiegeschiedenis

Dinsdag 15 april, 't Trefpunt, 19.30 – 22.00 u,
Belgiëplein 20, Eindhoven.

Deze lezing is nu ook thuis via internet te volgen
via deze link: <http://bit.ly/3XAEJAI>

Eenieder die met het onderzoeken van je familiegeschiedenis begint heeft een bepaalde reden waarom hij of zij er aan begint. De een begint met de gedachte om de grootouders en de overgrootouders vast te leggen, een ander heeft grotere ambities en wil terug naar de oudste bron. Allemaal vanuit nieuwsgierigheid en in de vorm van een hobby. Jaren en jaren van zoeken, frustratie, volharding en euforie. Maar wat doen we uiteindelijk met het onderzoeksresultaat? Daarom is er vorig najaar een mailing uitgedaan naar NGV-leden met de volgende vraag: 'We willen kijken of het mogelijk is om een lezing te houden over het publiceren en bewaren van je stamboomonderzoek. Maar daarvoor hebben we wel jullie hulp nodig. Er zijn immers heel veel manieren om je onderzoek voor het 'nageslacht' te bewaren. Laat ons weten op welke manier jij jouw gegevens vastlegt, bewaart of publiceert.

Diverse leden hebben op deze vraag gereageerd. Deze input is nu verwerkt tot een lezing met als hoofddoel informatie verschaffen. Het gaat niet over voor of tegens of beter of slechter. Want zoveel mensen, zoveel meningen en even zoveel mogelijkheden. Het is altijd goed om eens rond te kijken en te zien hoe anderen het doen. En wie weet doe je nog een tip op.

Het overzicht wat besproken wordt geeft de diverse mogelijkheden die er op dit moment zijn. Velen hebben de overgang van een papieren stamboom naar een digitale versie meegemaakt. En zelfs binnen de digitale wereld weer overgestapt op nieuwe varianten.

Zoals de titel al zegt wordt er besproken welke mogelijkheden er zijn op het gebied van werken aan, vastleggen, bewaren en publiceren van je familiegeschiedenis. Tegelijkertijd is het ook een levend overzicht.

Nieuwe genealogische bron online: ziekenregisters St. Elisabethziekenhuis Tilburg

Het Regionaal Archief Tilburg heeft een nieuwe bron toegevoegd aan zijn genealogische database: de ziekenregisters van het Sint Elisabeth Ziekenhuis en zijn voorloper, het Sint Elisabeth Gasthuis.

Tilburg - Sint Elisabeth Gasthuis.

Het archief van het R.K. Gasthuis is bij het Regionaal Archief Tilburg ondergebracht. Het archief bevat vier ziekenregisters uit de periode 1855- 1945. In deze registers staan de namen (en in de latere registers ook de adressen) van de patiënten en gegevens over de verblijfsduur in het ziekenhuis. Hoewel de reden van opname niet is vermeld, kun je mogelijk meer achterhalen door deze gegevens te combineren met de doodsbriefjes uit Tilburg, die al voor een groot deel op naam geïndexeerd zijn. Een waardevolle bron om je stamboom verder mee aan te vullen!

De eerste twee ziekenregisters (over de periode 1855-1926, het jaar 1893 ontbreekt) zijn al op naam doorzoekbaar in onze genealogische database. Later zullen ook de overige twee registers aan de database toegevoegd worden. De scans van alle vier de registers zijn te vinden via: <https://www.regionaalarchief Tilburg.nl/zoek-een-persoon/persons>.

Nieuws vanuit de Kempencollectie

Verschillende musea en heemkundekringen uit de Kempen waaronder ook onze HWR hebben zich verenigd in de Kempencollectie. Via de gezamenlijke website <https://kempencollectie.nl/> kun je digitaal grasduinen tussen ruim 40.000 objecten.

Regelmatig zullen er in deze nieuwsbrief berichten van onze partners te vinden zijn.

Museum 't Oude Slot Veldhoven

Op 12 april opent de expositie 'Werklust, een wereld in kleur', met schilderijen van de Eindhovense kunstenaar Leon Verburgt.

Zeker een aanrader om heen te gaan! Deze expositie loopt tot 15 juni.

Cultuurhuis Bergeijk

Recent zijn de laatste bruikleenobjecten van het Rijksmuseum van Oudheden terug naar

Cultuurhuis Bergeijk gebracht. Hieronder een zwaard, twee urnen van De Galgenberg en een gerestaureerde ijzeren lanspunt uit het Merovingische grafveld aan de Fazantlaan. De bronstijd objecten waren afgelopen maanden geëxposeerd op de indrukwekkende tentoonstelling Bronstijd – Vuur van verandering van het RMO in Leiden. Inmiddels liggen alle objecten weer prachtig te 'schijnen' in de vitrines voor de bezoekers in Bergeijk.

De ijzeren lanspunt in een speciale transportkist.

Heemkundekring Pladella Villa Bladel Tentoonstelling Korfbal

In de Heemkamer van Heemkundekring Pladella Villa is een tentoonstelling ingericht over de korfbalgeschiedenis van de dorpen die bij de gemeente Bladel behoren.

De tentoonstelling geeft een overzicht van de geschiedenis van de verenigingen, hun ontstaan, fusies, hoogtepunten. Onder meer oude tenues van de verschillende clubs, teamfoto's, vlaggen en allerlei andere attributen worden tentoongesteld. Ook draait er een ruim twintig

minuten durende film over een toernooi tijdens de bondsdag van de korfbalbond in Bladel in de zestiger jaren van de vorige eeuw. Hieraan nemen veel korfbalverenigingen uit de regio deel.

De tentoonstelling is tot en met 30 april te zien iedere woensdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur in de heemkamer van Heemkundekring Pladella Villa aan de Bleijenhoeck 57 in Bladel. Op zondag 6 april is er een extra openstelling van 13.00 tot 15.00 uur.

Erfgoedhuis Veldhoven

Lezing "Oog in oog met de Neanderthaler, terug in de Steentijd van de Kempen".

Sinds 2006 doet Piet van Gisbergen onderzoek in het gebied tussen Esbeek en Diessen. Op een omgeploegde akker tussen Esbeek en Diessen treft hij tot zijn stomme verbazing een Neanderthalerwerktuig aan. Het is het eerste resultaat van een jarenlang project waarbij maar liefst 5.300 Neanderthalersporen in beeld worden gebracht, waaronder ruim 1.000 werktuigen waarvan er 434 tweezijdig zijn bewerkt. Het is het rijkste Neanderthalerkampement in Nederland. Op basis van de typen werktuigen wordt de vindplaats gedateerd op 40.000 tot 55.000 jaar geleden, de periode van de laatste Neanderthalers. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en enkele universiteiten doen er meermaals onderzoek. Piet laat tijdens zijn lezing enkele topvondsten zien.

Piet van Gisbergen (Hooge Mierde, 1949) is tot zijn pensionering in 2012 onderwijzer in Eersel. Vanaf de jaren '80 doet hij als liefhebber van de archeologie mee aan opgravingen. In zijn lezing gaat Piet in op een aantal Kempische

vindplaatsen uit de Steentijd. Hij legt uit hoe je oog krijgt voor zulke vindplaatsen en hoe je bewerkte vuurstenen kunt herkennen.

De focus van het tweede deel van zijn presentatie ligt op de Neanderthalers van 'zijn' vindplaats Esbeek-Diessen.

Aanmelden

De lezing is op donderdag 17 april om 19.00 uur Museum 't Oude Slot.

De entree is € 5 en gratis voor leden van Erfgoedhuis Veldhoven en de Bibliotheek en vrijwilligers van Museum 't Oude Slot.

Wie de lezing wil bijwonen, moet zich wel even van tevoren aanmelden, bij voorkeur via e-mail: info@erfgoedhuisveldhoven.nl onder vermelding van naam, het aantal deelnemers en eventueel lidmaatschap van Erfgoedhuis Veldhoven of Bibliotheek of vrijwilliger bij het museum.

Heemkundekring Den Beerschen Aard *Canon van Oost-, West- en Middelbeers*

In het afgelopen jaar zijn een aantal vrijwilligers gestart met het vullen van de Canon van Oost-, West- en Middelbeers. De Canon is eigenlijk een tijdslijn waarop een aantal gebeurtenissen/feiten over de cultuur en geschiedenis van de Beerzen zijn geplaatst. In januari 2025 is deze Canon gepubliceerd met 5 vensters. De projectgroep streeft ernaar om eind 2025 een tijdslijn te hebben met 12 vensters. De Canon is bereikbaar via de website van de Heemkundekring of via de Canon van Nederland website (canonvannederland.nl). Indien men via de website van de Canon van Nederland gaat moet men kiezen voor Regiocanons en vervolgens Noord-Brabant. Vervolgens zie je een aantal lokale Canons, waaronder de Canon van Oost-, West- en Middelbeers.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

De Koerier van Brabants Heem – maart 2025 nr 103: <https://is.gd/XqyiGX>

Nieuwsbrief Brabanders en hun Taal – maart 2025: <https://t.ly/QJrw8>

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant – maart 2025: <https://t.ly/8yn0Z>

Nieuwsbrief Brabants Erfgoed – maart 2025: <https://t.ly/xpIEj>

Nieuwsbrief Brabants Heem – maart 2025: <https://tinyurl.com/28oyfnvp>

Nieuwsbrief Erfgoedvereniging Dye van Best – maart 2025: <https://tinyurl.com/2a6xv655>

Mededelingenblad Heemkundekring Weerderheem Valkenswaard – maart 2025: <https://tinyurl.com/2ay9t7ta>

Genealogisch tijdschrift “De Twee Kwartieren” Nederlandse Genealogische Vereniging - afdeling Kempen- en Peelland – maart 2025: <https://is.gd/ikCvEU>

Nieuwsbrief Heemkunde de Heerlijkheid Oirschot – maart 2025: <https://is.gd/jvpgmg>

Nieuwsbrief Heemkundekring Pladella Villa - maart 2025: <https://is.gd/cazcuG>

Nieuwsbrief Kempenmuseum Eersel – maart 2025: <https://is.gd/NsLeWS>

Nieuwsbrief CBG | Centrum voor familiegeschiedenis – maart 2025: <https://is.gd/vAQfSW>

Nieuwsbrief Brabants Historisch Informatie Centrum – maart 2025: <https://is.gd/hCyZd6>

Nieuwsbrief Erfgoedhuis Veldhoven – maart 2025: https://t.ly/IU8_o

Nieuwsbrief Heemkundekring Amalia van Solms Baarle-Nassau/Hertog – maart 2025: <https://t.ly/KHqfl>

Nieuwsbrief Regionaal Archief Tilburg – maart 2025: <https://t.ly/mPuh->

Nieuwsbrief Heemkundekring Tilborch – maart 2025: <https://t.ly/xnXH>

Nieuwsbrief Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Kempen- en Peelland – maart 2025: <https://t.ly/B8E-3>

Heemkunde Werkgroep Reusel heeft ook een facebook pagina. Je kunt ons vinden op: <https://www.facebook.com/heemkundereusel>

Wil jij onze Nieuwsbrief ook regelmatig ontvangen stuur dan een email naar secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen zijn terug te lezen in een archief op onze website: heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

Zijn licht niet onder de korenmaat zetten

Een Bijbelse uitdrukking die nog steeds geregeld gebruikt wordt, is ‘zijn licht niet onder de korenmaat zetten’. Het gezegde wordt gebruikt in het Nieuwe Testament, in het Bijbelboek Mattheüs. Maar wat betekent deze uitdrukking? Wanneer wordt deze zegswijze gebruikt?

Betekenis van ‘zijn licht niet onder de korenmaat zetten’

Iemand die zijn of haar licht niet onder de korenmaat zet, laat aan anderen zien wat hij of zij kan of weet. Het gezegde wordt vaak gebruikt als advies aan anderen: je moet je licht niet onder de korenmaat zetten. Het betekent dan zoveel als: gebruik je talenten, je kennis en je kunde en verberg die niet. Doe wat je kunt en gebruik je talenten optimaal. Geef je mening en laat je horen.

Een uitdrukking uit de Bergrede

Je moet je licht niet onder de korenmaat zetten, is als uitdrukking ontleend aan de Bergrede in het Nieuwe Testament, namelijk aan Mattheüs 5, vers 14-17. Daar lezen we (Nieuwe Bijbel Vertaling, NBV): *“Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.”*

Maar wat was een korenmaat eigenlijk? Korenmatten waren vroeger bewaarbakken, die op vier poten stonden en waar graan in opgeborgen kon worden. Korenmatten werden, zoals de naam al aanduidt, gebruikt om een hoeveelheid graan mee af te meten. Ze stonden niet buiten in een schuur, maar in de woonkamer.

Als je een ruimte goed en efficiënt wilde verlichten, zette je de lamp of kandelaar natuurlijk niet onder de korenmaat, maar op een open plek. Laat je licht (kennis en kunde) dus volop schijnen en zet je licht niet onder de korenmaat. Laat zien wat je in je mars hebt.

Frans, Duits en Engels: buitenlandse varianten

De zegswijze ‘zijn licht niet onder de korenmaat zetten’, is ook in het Frans, Duits en Engels bekend. Achtereenvolgens luiden de uitdrukkingen in deze talen:

“Ne pas mettre la lampe sous le boisseau.”

“Sein Licht nicht unter den Scheffel stellen.”

“Not to hide one’s light under a bushel.”

Bron: Historiek